

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Mredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 1. novembra 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 130.

Finančna politika in gospodarski položaj naše države.

»Revue Economique et financiere« objavlja v zadnji številki zanimivo pismo finančnega ministra dr. Spaha o ciljih naše finančne politike in o gospodarskem položaju naše države. Pismo ministra dr. Spaha tudi spričo sedanjega političnega položaja ni izgubilo aktualnosti, ker nam pojasnjuje marsikaj, čemur se tudi njegov naslednik ne bo mogel ogniti, pa naj pripada tej ali oni stranki. Pismo se glasi v prevodu nastopno:

Gospod ravnatelj! Kakor Vam je znano iz izjav, podanih javnosti in narodni skupščini, si je vlada nadela nalogo delovati od početka z vso energijo na konsolidaciji notranjih političnih razmer. Treba se je bilo zavedati, da bo postala naša država mogočna šele tedaj, ko bo v političnem oziru dokazala, da vlada v državi spravljaliv duh in splošno soglasje v glavnih vprašanjih. Ta naloga, ki jo je prevzela vlada, dokazuje zadostno, da je bila odločena v prvi vrsti skrbeti tako za izboljšanje materialnega položaja posameznikov kakor za konsolidacijo državnih financ in domače produktivne sile. Naš ekonomsko-finančni napredek je namreč tesno združen z našim političnim življenjem. To je klasična resnica in vlada si lahko obeta lepe uspehe na finančnem polju vsled realne politike, ki jo zasleduje v duhu složnosti z vsemi nacionalnimi faktorji v naši državi.

Naš uspeh na finančnem polju je brez dvoma zagotovljen, kajti vlada se je odločila prevzeti tako težko nalogo šele, ko je v vsakem oziru vestno proučila sedanje politične okoliščine. Zbog tega dejstva more inozemstvo zaupati vladi, kajti naš gospodarsko-finančni napredek je tesno zvezan z njenim kreditom naše države. Naša zemlja je silno bogata, a njena velika bogastva so še neizrabljena. Mi nimamo na razpolago zadostnih kapitalov, da bi mogli racionalno, to se pravi ekonomično izrabiti ta bogastva. Številni rudniki, zlasti železna ruda, velikanski gozdovi, neštete vodne sile (več kot 12 milijonov konjskih sil), čakajo na kapital. Razen tega so na dnevnem redu velika javna dela, kakor zgradbe novih železnic, mostov, pristanišč, javnih poslopij, osuševanja razsežnih močvirnih ozemelj itd. Vsa ta dela zagotavljajo kapitalistu lep in gotov donos. Zato ceni vlada važnost zaupanja inozemstva do naše države in bo s svoje strani izvajala na finančnem polju politiko, ki nam bo mogla zagotoviti to zaupanje.

Vlada bo strogo izvrševala svoje obveznosti glede izplačila anuitet državnih posojil ob predvidenih rokih. Istočasno sem ukrenil potrebno, da se definitivno uredi važno vprašanje v pogledu predvojnih dolgov naše države. Številna predvojna posojila, od nosno gotovi deli teh posojil so bili podpisani na Dunaju in v Berlinu. Po mirovni pogodbi nima naša država glede teh dolgov nikakih obveznosti. Obveznice teh dolgov ali vsaj del teh obveznic je v rokah podanikov zaveznih držav, ki so jih kupili za smešno ceno. Gotovo nezadovoljstvo se je pojavilo med temi imejitelji obveznic napram naši državi, ker ne plačujemo nikakih obrestí od teh obveznic. Potrudil se bom najti rešitev, po kateri bo mogoče čuvati vsaj interese onih imejteljev, o katerih dobri veri ni mogoče dvomiti.

Pretekla so že tri leta, odkar ni bil tiskan v naši državi niti eden bankovec v svrhu kritja državnih potreb. Inflacije pri nas ni več. Vlada bo ostala strogo na principu deflacije in bo skrbela za to, da se po malem z delnimi amortizacijami zmanjša njen dolg pri Narodni banki. Ta dolg je neznačen v primeri z onimi, ki jih dolgujejo druge države svojim centralnim emisijskim institucijam. Ta sistematična akcija, ki se ogiba vsake inflacije, dokazuje popolnoma, da danes pri nas ne more biti več govora o proračunskem deficitu: nasprotno, v stanu smo realizirati znatne prihranke ter bolje izkoristiti gotove fiskalne dohodke, na primer one iz neposrednih davkov. Energično sem deloval na to, da se čimprej izdela načrt proračuna za l. 1925-26. Pri izdelovanju tega načrta se bo moralo vpoštevati princip štedenja. To ne bodo ostale le besede, temveč postane finančni dogma, ki se bo pokazal v dejstvih.

Moj odlični prednik, g. dr. Stojadinovič, je skušal kriti izdatke za velike investicije (vojaška, javna dela itd.) iz tekočih proračunskih dohodkov. Jaz nisem za tako postopanje, ker je smatram za nepravilno. Na ta način se čezmerno obremenjuje davkoplačevalce za čas ene proračunske dobe. Treba pa je porazdeliti izdatke za te investicije na več let, kar se bo lažje doseglo s pomočjo posojil. Ob sestavi novega proračuna se bo strogo vpošteval ta princip.

Ena najvažnejših nalog, ki jih ima vlada, je popolna davčna reforma. Da se uspešno izvede to važno delo, je treba odstraniti številne neenakosti, ki so vladale doslej v našem heterogenem davčnem sistemu in ki so povzročile nepravilnosti v porazdelitvi davčnih bremen v gotovih delih naše države. Ukrenil sem potrebno, da se mi v kratkem času stavijo konkretni predlogi v svrhu omiljenja teh neenakosti, ki so ovirale poslovanje naše davčne uprave in vzbujale nevoljo davkoplačevalcev.

Vlada polaga največjo važnost na vrednost dinarja. Trdno je prepričana, da se dinar ne bo samo vzdržal na sedanjem tečaju, temveč da bo neizbežno porastel. Že danes se lahko reče, da kaže dinar trdno tendenco. Izgledi letošnje letine so dokaj ugodni, če se vpoštevata, da bo pridelek žita na celim svetu letos manjši od onega predidajočih let. Po številkah, ki so sedaj znane, je bila naša trgovska bilanca aktivna v prvem četrtletju tekočega leta. V tem razdobju je naš izvoz presegal uvoz za 6.91%. Vpoštevati je, da pričanja prava izvozna kampanja stoprav sedaj in je torej več ko gotovo, da bomo imeli letos aktivno trgovsko bilanco. Če se pripomni, da se bo nova vlada potrudila z racionalno trgovsko politiko pospeševati v kar največji meri izvoz in omejiti v gotovi meri uvoz, se mora smatrati izgleda za tečaj našega dinarja za jako ugodne.

Vprašanje, ki je na dnevnem redu in čegar rešitev bo jako dobro vplivala na našo vnanjo trgovino, je uveljavljanje nove carinske tarife. Zvišanje postavk ne bo občutno, da se ne izzove prehitrega porasta cen za uvozne predmete, kar bi povzročilo perturbacije v uvozni trgovini.

Upam, gospod ravnatelj, da bodo mogli Vaši čitatelji na podlagi tega kratkega poročila o finančni in gospodarski politiki presojeti gospodarsko stanje naše države.

Razsodišče Ljubljanske borze za blago in vrednote.

(Nadaljevanje.)

(II. področje razsodišča: poedini njegovi uradni čini.)

Poglavitni namen razsodišča in njegova najplemenitejša naloga pa so

b) poravnave.

Tu je razsodišču torišče za njegovo pravo udeleževanje. Zaradi te svrhe so se udeleženci potegovali za borzna razsodišča in jih je zakon dovolil. Pogoj, da se doseže zadovoljiva poravnava, so pri razsodišču kar najugodnejši: sodniki (razsodniki) so neposredni stanovski tovariši v sporu nahajajočih se strank in poznajo do obra vse potrebe stanu, prometa in obrata. Do njih morejo imeti stranke zaupanje tudi, ker iz lastne prakse poznajo tudi tako važno stran poslovnega življenja kakor je tehnična stran. S pravnimi nasveti pa stoji razsodnikom ob strani pravno izvežban tajnik razsodišča.

Ni se torej čuditi, da zakon in z njim ustrezno tudi naš pravilnik po vseh močeh pospešujeta poravnavo.

Že pred samim tajnikom razsodišča in ako ima namestnika, tudi pred njegovim namestnikom se more poravnava skleniti. Da je veljavna, pa je treba, da se zabeleži pismeno in podpisano ob obeh strankah. Podpiše jo tudi tajnik; ako je poravnava sklenjena pred njegovim namestnikom, pa le njegov namestnik (§ 41., 1. in 2. odst.).

Tudi take poravnave so izvršilni naslovi in jih izvršuje redno sodišče prav tako kakor poravnave, sklenjene pred samim razsodiščem.

Razsodišču samemu pa je izrečno naloženo, da mora že takoj pri odprtvi razprave poizkusiti poravnavo med strankami. Ostane pa za to upravičeno tudi še v vsaki poznejši dobi razprave. Po namenu zakona se bo razsodišče moralo te pravice posluževati v izdatnejši meri. Toda tudi poravnava, sklenjena pred razsodiščem samim, je veljavna samo, če se pismeno zabeleži in po obeh strankah podpiše. Zato imajo stranke pravico zahtevati, da se poravnava zabeleži v zapisnik in razsodišče jo mora dati zapisati že na zahtevo samo ene stranke. Zapisnik o poravnavi morata podpisati predsednik in tajnik razsodišča (§ 41., 1. in 2. odst.).

Dopustne so tudi poravnave na prisego. Mogoče je namreč v poravnavi določiti, da zavisí od dogovorjene prisege, da nasprotnik kako pravno razmerje prizna ali se zaveže za dajatev, opustitev ali pripustitev. Predmet prisege pa morejo biti samo sporne dejanske okoliščine. — V tem primeru je v poravnavi tudi določiti rok, v katerem mora stranka, ki je dolžna priseči, zaprositi pri razsodišču za položitev prisege (§ 41., 3. odst.). Razsodišče samo pa nima pravice, da stranko samo zapriseže, marveč zaprosi ono okrajno sodišče, v čigar okolišju stanuje ali kjer se mudi stranka, ki jo je treba zapriseči (§ 41., 5. odst.).

Na njih zahtevo je strankam izročiti odpravek poravnave, osobito v svrhu, da morejo z njim pri rednem sodišču predlagati, da se jim dovoli izvršba (§ 41., 6. odst.). Pred razsodiščem oz. pred tajnikom razsodišča veljavno sklenjene poravnave imajo prav isti pravni učinek kakor sodba (§ 60., 3. odst.).

Če je bil boskus poravnave med strankami brezuspešen, uvede razsodišče ustno razpravo. Razsodišče

mora skrbno oceniti vse podatke vse razprave in vsega dokazovanja in na tej podstavi presoditi, katere dejanske navedbe naj se imajo za istinite in dokazane in katere ne (§ 43., 1. odst.). Razsodišče izdaja torej na povsem isti podlagi kakor redno civilno sodišče po civilnopravnem redu, svoje

c) sodbe (razsodila).

Zakon imenuje sodbe borznih razsodišč razsodila (srbijski: odluke); naš pravilnik jih nazivlja sodbe. Ker stvarno med obema ni razlike, ostanimo pri izrazu sodba. — Sodba, ki se izreče v glavni stvari, mora rešiti vse predloge in prigovore, ki se tičejo glavne stvari (§ 53., 2. odst.). Sodbo je treba po končani razpravi ustno razglasiti, in sicer praviloma takoj; le pri obsežnih pravih se sme določiti za razglasitev sodbe poseben narok, toda najkasneje v 8 dneh po dovršeni razpravi, o čemer je tudi stranke takoj obvestiti in jih pozvati na narok. Razglasi sodbo predsednik razsodišča (§ 54., 1. odst.). S sodbo se morejo razglasiti tudi nje razlogi. Če se sodba razglasi takoj pri razpravi, zadostuje objaviti le najbistvenejše razloge (§ 54., 2. odst.).

Razglasitev sodbe je pravnoveljavna brez ozira na to, ali so stranke prisotne ali ne (§ 54., 3. odst.).

Mimo označbe razsodišča, imen sodelujočih razsodnikov in označbe strank in njih zastopnikov po imenu, priimku, poslu in bivališču mora sodba v svoji pisni izdaji obsežati izrek sodbe, njen dejanski stan in razloge. Dejanski stan in razlogi se morajo ločiti in se ne združiti z izrekom sodbe. V dejanskem stanu se jedrnato, toda izčrpno obrazloži stanje stvari, ki se je ugotovilo na ustni razpravi (§ 55., 1. in 2. odst.).

V kondemnatorni sodbi, t. j. taki, ki toženca obsoja, je ustanoviti rok, v katerem se mora obveza izpolniti (t. zv. paracijski rok). Pravilnik dela v tej točki razliko po tem, ali gre za dajatev v denarju ali za druge dajateve. Dajatev v denarju, ki se je naložila v sodbi, se mora izpolniti v 24 urah. Za druge dajateve sme določiti razsodišče rok nad 24 ur. Običajno je ta rok za stranke, ki stanujejo v Ljubljani, tri dni, za druge stranke osem dni (§ 54., 7. odst., § 60., 1. odst.). — Ti participijski roki teko z razglasitvijo sodbe, če so bile stranke prisotne pri razglasitvi, sicer pa od dne, ko se je odpravek sodbe vročil obvezani stranki (§ 60., 2. odst.).

Razsodišče razsoja tudi še

č) o vmesnih sporih,

zlasti o predlogu na postavitve v prejšnji stan radi zamude v pravnem postopanju.

Postavitve v prejšnji stan je dovoljena:

1. če je bila stranka zaradi nenadnega ali neodločljivega dogodka zadržana, priti o pravem času na narok ali v pravem času opraviti pravno dejanje, navezano na rok, in

2. če ima zamuda za stranko škodljive posledice, ki se pri postopanju pred sodiščem ne morejo več popraviti. — Predlog se mora podati v 8 dneh. Ta rok teče od dne, s katerim je odpadel zadržek, ki je povzročil zamudo, in se ne da podaljšati! Brez nadaljnjega postopanja pa je zavrniti očitno prepozno podane predloge (§§ 57., 58.).

Važne so tudi določbe

d) o stroških.

Vsaka stranka mora najprej sama založiti stroške, ki nastanejo zaradi nje-

nih pravnih dejanj. Končno pa trpi (t. j. plača) nastale izdatke in druge stroške, zlasti kolkovine in tožbene takse razsodišču ona stranka, ki je propadla v pravnem postopanju, če razsodišče ne izreče drugače. Tu se bo razsodišče pač držalo načel, po katerih je civilnopravni red uredil vprašanje o pravnih stroških. V sodbi je treba določiti vsoto pravnih stroškov, med katere se štejejo tudi izdatki za zastopnike. V tožbeni odredbeni taksi in drugih plačilih, določenih za postopanje pred razsodiščem, izda borzni svet tarifo, ki mora biti odobrena po borznem komisariju (§ 59.).

Posebej govori pravilnik glede stroškov, če se izreče razsodišče za nepristojno. V tem primeru mora tožitelj povrniti tožencu vse stroške, ki so mu narasli zaradi tega, ker je pristopil k naroku in ker se je pritegnil zastopnik (§ 40., 4. odst.).

Končno bo

d) o dejanjih pravnega vodstva govor, ko se bo obravnavalo postopanje pred sodiščem. rst.

Rezultat Ljubljanskega vzorčnega velesejma v letu 1924

na podlagi statistik o razstavljalcih in kupeih.

Statistika tujcev-kupcev, ki so posejili Ljubljano o priliki IV. Ljubljanskega vzorčnega velesejma od 15. do 25. avgusta 1924, sestavljena po podatkih Stanovanjskega oddelka velesejskega urada in kuponov sejmskih legitimacij.

Kupci, oziroma gledajoče občinstvo iz Ljubljane in njene bližnje okolice v teh številkah niso zapopadeni. Njih število znaša ca. 100.000. Obenem nam predločuje statistika uspeh v letu 1923 in 1924.

V letu 1923 je skupno število kupcev tu- in inozemstva 12.455; v letu 1924 pa 17.304. Torej jih je v letu 1924 več za 4849 ali okroglo 40%.

	Število krajev:		V % od števila	
	1923	1924	1923	1924
Slovenija	117	113	18.9	18.7
Hrvatska, Slavonija, Srem	91	94	28.0	21.5
Bačka, Banat, Baranja	35	36	7.4	7.6
Dalmacija	30	23	4.3	4.3
Bosna in Hercegov.	33	38	7.5	6.9
Crnogora	4	5	0.5	0.4
Srbija	61	59	18.5	15.3
	371	368	85.1	74.7

Tuže države:

	Število krajev		Število	
	1923	1924	1923	1924
Amerika	3	2	20	7
Anglija	1	3	5	35
Avstrija	10	15	455	616
Albanija	—	3	—	6
Belgija	1	3	7	8
Bolgarija	1	11	5	63
Češkoslovaška	12	21	288	548
Egipt	2	2	12	5
Francija	2	5	5	31
Grčija	1	3	15	39
Italija	35	73	973	2601
Madžarska	1	4	6	44
Nemčija	13	13	124	273
Nova Zelandija	—	1	—	3
Rumunija	1	6	19	62
Španija	—	1	—	3
Švica	2	1	19	13
Turčija	1	4	5	37
	86	171	1958	4394

Iz teh števil je razvidno, da so se kupci letos iz vseh krajev tu- in inozemstva pomnožili, opaziti pa je, da je letos bilo od skupnega števila kupcev za 10.3% več iz inozemstva kot lansko leto, torej skupno 25.3% (1923 — 15%), ali v številkah za 2436 več.

Zlasti razveseljivo je dejstvo, da je naš velesejem razširil svojo propagando na balkanske države in Turčijo, kar izkazuje številke. Te dežele morajo in bodo sčasoma postale važen faktor pri odjemu izdelkov naše industrije, ker bo naša država v konzumu že kmalu preslaba in to tudi zahteva ekspanzivnost zdrave industrije.

Tujce iz zapadnih in severnih držav ni toliko pripeljala kupateljnost po naših industrijskih izdelkih, več po surovinah in pa seveda radovednost po spoznavanju naših notranjih gospodarskih prilik, razvoju industrije, obrti in trgovine, v kar jim nudi najboljšo sliko velesejem. Italija je močna, posebno iz krajev zasedenega ozemlja; tamošnje prebivalstvo pač gravitira kljub meji na Slovenijo.

Sledeča statistika služi v svrhu pregleda valovanja razstavljalcev na velesejmu v leti 1922—1924, kakor tudi se kaže točno uspeh letošnjega velesejma raz kupčijsko stališče, ker so se med prireditelji zbirali podatki, pisni in ustni, vseh razstavljalcev, na podlagi katerih se je sestavil pregled.

	Razstavljalcev:		
	1922	1923	1924
Slovenija	296	440	423
Hrvatska	79	130	112
Srbija	9	15	40
Avstrija	35	62	24
Češkoslovaška	64	26	28
Belgija	7	16	10
Amerika	—	8	6
Anglija	—	6	5
Estonija	—	1	—
Francija	1	22	38
Holandija	1	—	—
Italija	13	1	23
Madžarska	2	—	—
Nemčija	26	48	13
Švica	1	1	1
Vseh	534	776	723
Od teh inozemcev	150	191	148

V letu 1924 je bilo med 723 razstavljalci: 591 industrije in 132 trgovine.

Statistika odgovorov, zbranih ustmeno o (Konec sledi.)

Fr. Gombač:

Ustalenie vinskih cen.

Vsled splošno kvalitativno slabe letošnje vinske letine se med vinogradniki v Sloveniji nikakor ne morejo določiti primerne cene letošnjemu vinskemu pridelku. Tako zahtevajo n. pr. v krškem in bizeljskem okraju za srednja bela in rdeča vina povprečno 6 do 7 Din, za boljše pa 7 do 9 Din. V Belokrajini pa splošno 7 do 8 Din, za boljše izbrana celo 9 do 10 Din. Na Štajerskem so iste cene, in sicer 8 do 10 Din, za finejša izbrana zahtevajo tudi 12 Din za liter.

Ali se bo pod takimi avspicijami otvorila živahna jesenska vinska kupčija, obojito novembra, je veliko vprašanje. Dosedaj se je prodala le tu pa tam kaka malenkost izbranega vina portugalke in rizlinga po 9 in 9.5 Din. Vse kaže torej, da bo kupčija z novimi vini v Sloveniji precej skromna, kajti gostilničarji so po večini še založeni s starim vinom, ki so ga pokupili avgusta in septembra, a vinski trgovci pa posegajo največ po dalmatinskih in hercegovskih vinih, ki so letos razmeroma poceni vkljub visoki alkoholni stopnji. Zato uvažajo sedaj gostilničarji dalmatinska vina v znatnih množinah celo v naše vinorodne kraje.

Priznati se mora, da so letošnja vina toliko na Dolenjskem kot na Štajerskem srednje in, koder so pozno trgali in niso bili od ujim prizadeti, tudi prav dobre in jake kvalitete, ki čisto še lansko nadkriljujejo, in priznati se mora še, da so tudi stroški vsled manjšega pridelka toliko večji, toda cenitev vin naj se ravna po danih razmerah, da ne bo razočaranj.

Kdor ima izborna blago in ni primoran zbog svojih dobrih gmotnih razmer in dobrih shramb svoja vina sedaj jeseni prodati, lahko čaka, četudi do poletja, drugače je pa z malimi, slabo stoječimi vinogradniki, ki razpolagajo z majhnimi množinami ne baš prvovrstnega blaga. Oni, ki so prezgodaj trgali (koncem septembra ali koj prve dni oktobra), imajo namreč bolj slabotna, precej kisla vina. Takih je mnogo in ti morajo gledati, da se svojega pridelka čimprej iznebijo in v denar spravijo. Nikar pa naj ne skušajo pokriti preobilno kisline z dodatkom saharina.

Ako ga sedaj prodajo, četudi razmeroma cenejše kot sosedje, prodajo vendarle dražje, kot če ga držijo do spomladi, ker do takrat se ga mnogo posuši, še več pa doma popije, kar tvori veliko gospodarsko izgubo.

Razlika med sedanjo in spomladansko ceno utegne pa znašati mogoče komaj pol dinarja navzgor, a prav lahko pa tudi pol do enega dinarja, če ne še več, navzdol. Takega dvigovanja ali padanja cene ne more sedaj prav nihče predvideti, ker je to odvisno od najrazličnejših okoliščin.

Ako se med tem časom veletrgovci in gostilničarji založijo s tujim cenejšim vinom, je prav lahko mogoče, da se cene spomladi nič ne dvignejo, ali da celo oslabijo, kajti konzum po gostilnah povsod vidno pada.

Vsak naj torej sam preudari, po kakšni ceni more svoj pridelok oddati ter naj se nikar ne ozira na morebitno ugovarjanje ali zmerjanje nepredvidnih in

nepredvidnih sosedov. Živahna vinska kupčija se mora novembra odpreti, drugače bo za to leto z ugodno prodajo do spomladi zapečaten.

Na morebitni izvoz v inozemstvo se pa pri takih cenah ne sme preveč zanašati, kajti izvoz iz Slovenije utegne biti tudi letos, oziroma prihodnje leto, prav minimalen.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

V Zagrebu se nahajata dve delavnici za mehanično obdelavo kamenja.

V Pušću in v Selcu na Braču se baviyo s kamenosestvom kamenoseške zadrage, ki izdelujejo vse proizvode te stroke iz belega marmorja. Zaposlujejo po 30 do 80 delavcev-zadružnikov. Tem zadrugam je pomagala avstrijska vlada, da so si nabavile motorne naprave za rezanje in brušenje kamenja. Braški kamen je slovit. — Nič manj slovit ni korčulski kamen, ki se je uporabljal za marsikatero stavbo v Carigradu, Kairi itd.

Ko bodo upostavljena z liško železnico prometne zveze ter s Šibenikom in Splitom, se bo kamen iz Dalmacije mnogo uporabljal po celi naši državi.

V Splitu obstoji dalmatinska delniška družba za mramornato industrijo, ki v svojih kamenolomih med Drnišem in Siljem pridobiva marmor 60 različnih vrst. Nakopala je dosedaj približno 500 m³ v osmih barvah. Sedaj še ni pričela z obratovanjem, pripravlja pa inštalacije na treh krajih v Solinu pri Splitu. Svoje izdelke namerava prodajati po celem svetu, ker so res prvovrstni.

Kamnoseško industrijo v Dalmaciji bi se moralo gmotno podpreti, da si nabavi stroje in naprave za kamnolome in za obdelavo kamenja.

V Ljubljani se nahaja: 1. Prva kranjska industrija za marmor, granit in sijenit Alojzija Vodnika, ki izdelava na leto 30 do 50 vagonov spomenikov in stavbenega kamenja ter 5 do 10 vagonov plošč. Sirov kamen dobavlja iz Italije, Češkoslovaške, Belgije, Avstrije in Nemčije. Od strojev ima en fres (usekač), cirkularno žago za rezanje (struženje) granita, 5 strojev za glajenje, 1 stružnico za okrogle izdelke. Delavcev zaposluje okoli 20. 2. Feliks Toman, ki obdeluje nabrežinski kamen, in sicer 8 do 10 m³ na leto.

V Celju se nahaja kamnoseška industrijska družba, ki obdeluje italijanski, belgijski in francoski marmor, švedski in nemški granit za spomenike, katerih izdelava na leto približno 1000. Stopnice izdeluje iz italijanskega marmorja, in sicer okoli 300 m³, granitne kocke za tlakovanje cest pa iz domačega granita. Teh kock izdelava na leto približno 900 vagonov.

Naprava ima dve motorni strugalni, pet strojev za poliranje in tri stroje za rezanje kamna. Zaposluje 80 delavcev. Sirovino dobavlja največ iz Italije in Češke (okoli 500 m³). V razvoju jo ovira avstrijska in češkoslovaška konkurenca.

* * *

Kljub našim izvrstnim kamenolomom in naši kamnoseški industriji dohajajo v našo državo neobdelan kamen in granitni spomeniki iz Češkoslovaške. Kaj je treba ukreniti? Treba je: 1. pomagati vsem lastnikom onih kamenolomov, ki dajejo izvrsten kamen, da uredi svoj kamenolom in ga zvežejo z dobrimi prometnimi sredstvi; 2. kamnoseke v kamenolomih organizirati v zadrage in jim izposlovati podporo za nabavo strojev; 3. izposlovati izurjenim kamnosekom podpore, da si nabavijo stroje; 4. poslati iz krajev, v katerih je kamenoseštvo udomačeno kot hišna industrija, pomočnike v mesta na delo, da se bolje priučijo svojemu poslu; 5. otvoriti na Benčanu, Braču in Korčuli šole, v katerih bi se kamnoseki učili ročne in strojne obdelave kamna; 6. prirediti mojstrske tečaje kamnoseške stroke; 7. napisati in dati na državne stroške v tisk knjige za kamnoseške strokovne šole; 8. z nižjimi tarifi omogočiti uvoz dalmatinskega kamna; 9. omogočiti kamenolomom delo z ugodnimi tarifi in zadostnim številom vagonov.

Trgovina.

Cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu blaga. Generalni inspektorat finančnega ministrstva je izdal dne 26. oktobra t. l. pod I. br. 30.500 cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu blaga za čas od 1. do 15. novembra 1924. Ta cenovnik se glede vseh postavk popolnoma strinja s cenovnikom za čas od 15. do 31. oktobra 1924, izpremenjena je edino postavka 109., s katero se zavarovanje pri izvozu dalmatinskega cementa zniža od 4500 Din na 4000 Din (za 10 tisoč kg).

Izenačenje borznih uzane. Po časopisnih poročilih, se vrši te dni v Zagrebu konferenca zastopnikov jugoslovanskih borz, da razmotrivajo vprašanje izenačenja borznih uzane za vse jugoslovanske borze in druge važne borzne zadeve.

Adresar za Italijo. Naš generalni konzul v Trstu je uvidel, da je za naše gospodarske odnose z Italijo nujno potreben adresar, ki naj bi služil kot vodnik italijanskim trgovcem, ki prihajajo po trgovskih poslih v našo državo. Zaradi tega je naprosil vse zbornice v naši državi, da mu pošljejo naslove vseh večjih izvoznih in uvoznih podjetij svojega področja. Kot neposredni sosedje, smo Slovenci v prvi vrsti zainteresirani na tem, da se gospodarski odnosi z Italijo poglobe, vsled česar pozdravljamo prizadevanje tržaškega konzulata.

Odprava konkurza. Konkurs, ki je bil razglašen o imovini Frana Vičarja v Mariboru, je odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Smernice francoske trgovske politike. Na banketu sosveta za francosko zunanjo trgovino je vladni zastopnik nastopno označil smernice trgovske politike: 1. Trda volja vlade, da ne sklene nobene trgovske pogodbe, ki bi ne bila v skladu z zakonom z dne 29. julija 1919; 2. želja, da se obnove gospodarski odnosi z Nemčijo brez vsakih žrtv za industrijo Francije ali Nemčije; 3. upanje, da bo mogoče gospodarske odnose z Rusijo prav kmalu obnoviti; posebno ker namerava francoska vlada sovjetske v najkrajšem času uradno priznati.

Zastopstvo trdk lesne stroke v Milanu. — Neka tvrdka, katera je članica nemško-italijanske zbornice v Milanu, želi prevzeti zastopstvo kake tukajšnje večje tvrdke lesne stroke, bodisi trgovine z lesom ali žage. Njen natančnejši naslov je interesantom na razpolago v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Prodaja žganih opojnih pijač v Avstriji. — Od dne 1. decembra t. l. se bodo smele prodajati žgane opojne pijače v Avstriji le z označbo izvora: Österreichisches Erzeugnis, Ausländisches Erzeugnis. V inozemstvu izdelane pijače, ki se v Avstriji razredčujejo, bodo morale biti označene z: Ausländisches Erzeugnis, in Österreich fertiggestellt, one, ki se v Avstriji pretakajo, pa z: Ausländisches Erzeugnis, in Österreich abgefüllt. Za označenje francoskih vin in pijač ostanejo še nadalje v veljavi dosedanja določila. Prestopki se bodo kaznovali po določenih zakona proti umazani konkurenci.

Industrija.

Jugoslovanska zveza mlinov. Na zadnjem občnem zboru, ki se je vršil dne 19. t. m. v Zagrebu, se je ponovno izbral dosednji odbor z g. dr. T. Bošnjakom na čelu.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Denarstvo.

Izplačevanje 6%-nih državnih bonov v kronah in dinarjih se bo vršilo ob istih pogojih kakor v minulem X. roku tudi v XI. roku, t. j. v času od dne 1. novembra 1924 do dne 1. maja 1925, in sicer v Sloveniji — kakor doslej — izključno pri blagajni finančne delegacije v Ljubljani. Boni se več ne prolongirajo. Za čas po doseplem roku plačila se ne plačajo obresti, razen za one bone kronske vrednosti, ki so bili izdani do dne 16. oktobra 1919. Premije se brezpogojno več ne plačujejo in zato tudi ni treba več pošiljati prošnji generalni direkciji državnih dolgov v Beograd za njih izplačilo.

Obračunski zavod za promet efektov na zagrebški borzi. Na zagrebški borzi se je ustanovil za promet efektov poseben obračunski urad, ki prične poslovati dne 1. novembra t. l.

Uradni kurzi tečajev tujih deviz. Generalni inšpektorat finančnega ministarstva je za ugotovitev vrednosti tujih deviz v svrhu poslovanja po zakonu o taksah in pristojbinah za mesec november t. l., nastopno določil tečaje tujih deviz: 1 napoleon = 265 Din; 1 turška lira = 300 Din; 1 angleški funt = 310 Din; 1 ameriški dolar = 69 Din; 100 franc. frankov = 360 Din; 100 švicarskih frankov = 1827 Din; 100 drahem = 124 dinarjev; 100 ital. lir = 300 Din; 100 belg. frankov = 332 Din; 100 holand. forintov = 2700 Din; 100 češkoslov. kron = 206 dinarjev; 1 milijon avstr. kron = 974 dinarjev; 1 milijon madž. kron = 903 dinarjev; 100 romun. lejev = 39 Din; 100 bolgarskih levov = 49 Din; 100 danskih kron = 1195 Din; 100 švedskih kron = 1832 Din; 100 norveških kron = 985 Din; 100 pezet = 932 Din; 1 zlata marka = 16.40 Din; 1 zlati zlot = 13.50 dinarjev.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOG, SLEZIJSKE BRIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.

Plaćilo tudi na obroke!

Davki in takse.

Za kastavsko ozemlje bo do nadaljnjega davke odmerjalo davčno okrajno oblastvo, pobiral pa davčni urad Ljubljana-okolica. Zemljemerske posle bo opravljal evidenčni urad Ljubljana I.

Ogromna globa za napačno bilanco. Finančno ravnanje v Osijeku je naložilo neki tamošnji delniški družbi ogromno globo treh milijonov dinarjev, ker je predložila za odmero davka napačno bilanco. Finančno oblastvo je na nekorektnost opozoril neki družbin bivši knjigovodja.

Donos državne trošarine in taks. V mesecu septembru t. l. je država pobrala 36,431.816 Din trošarine in 91,151.000 dinarjev taks, v istem mesecu lanskega leta pa 35,967.749 Din trošarine in 70,167.385 Din taks. Presežek letošnjega donosa za ta mesec znaša pri trošarini 464.067 Din in pri taksah 20,983.614 Din. Pri tem se kaže znižanje trošarine brezdvomno zaradi tega, ker se je v novembru t. l. 1923 trošarine prosta žganjeka izdatno razširila, povisek pri taksah pa, ker so se v istem mesecu z novim zakonom z dne 25. oktobra 1923 takse prekomerno zvišale. Napram proračunu se je v prvih šestih mesecih tekočega proračunskega leta (od začetka aprila do konca septembra t. l.) pobralo na trošarini za 13,637.267 Din manj in na taksah za 11,151.000 Din več nego se je pričakovalo.

Carina.

Izpremembe v carinski službi. Sporedni carinarnici v Marbreku in v Prevaljah sta ukinjeni in izpremenjeni v oddelke glavne carinarnice v Dravogradu.

Glavna zaloga

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Razno.

Izseljevanje. Naša izseljeniška kvota za Združene ameriške države za osebe, ki se smatrajo po odredbah ameriškega doseljeniškega zakona za doseljenike v breme kvote, je popolnoma izčrpana do dne 30. junija 1925. Zato izseljeniški

komisariat prošelj takih oseb za izdajo izseljeniškega potnega lista v breme tekočega fiskalnega leta več ne sprejema. O času in načinu kdaj in kako se bodo vlagale prošnje takih oseb na račun prihodnjega fiskalnega leta (od dne 1. julija 1925 do dne 1. julija 1926), se bo izdalo obvestilo ob svojem času.

Naše reparacije za mesec oktober t. l. Za mesec oktober t. l. se je naši državi odkazala na račun reparacij kvota po 2,827.000 zlatih mark. S to kvoto so se poravnale nemške reparacijske dobave, katere je naša država naročila v Nemčiji. Tudi za mesec september t. l. se je porabila izključno za državna naročila, tako da že dva meseca ni mogel noben zasebnik ničesar naročiti na račun reparacij. Nemčija je po Dawesovem načrtu plačala v mesecu oktobru t. l. iz naslova reparacij znesek 83,300.000 zlatih mark.

Prvi natančni proračun Sovjetske Rusije. Osrednji izvršilni odbor Zveze sovjetskih republik je imel pretekli teden glavno sejo. Narodni finančni komisar Sokolnikov je v štiri ure trajajočem govoru podal prvi natančni proračun Sovjetske zveze ter je govoril o njeni finančni in valutni politiki. Omenjal je najprvo gospodarske nepravilnosti letošnjega leta, povzročene po slabi letini, je prešel nato na dohodke in izdatke ter je govoril nazadnje o reformah, ki jih namerava sovjetska vlada izvesti. — Proračun se zaključuje z deficitom 120 milijonov rubljev, ob skupnih izdatkih 2100 milijonov rubljev. Krili ga bodo letos prvič z notranjimi kreditnimi operacijami. Za vojaške namene je določenih 378 milijonov, 22 milijonov več kakor

lani, 18% skupnih izdatkov. Za administrativne in kulturne namene je določenih 314 milijonov, torej manj kakor za vojaške. Ostalo se porazdeli na promet, trgovino, industrijo in poljedelstvo. — Sokolnikov je poudarjal, da proračun ni samo navadna aritmetika, temveč da ima stvarno podlago in da ga bodo z malimi izpremembami tudi izvedli. Polemiziral je z brošuro grofa Kokovceva, ki prekuje sovjetskim financam neogiben polom, zagovarjal je davčno politiko in je rekel, da je zlati zaklad zmeraj večji. 1. oktobra 1925 bo znašal obtok bankovcev okoli ene milijarde. Cene se bodo znižale, v žitni trgovini bodo šli Rusi svojo posebno pot in bodo dovolili morebiti celo uvoz žita, samo da strejo spekulacijo. — Inozemsko posojilo nam ne bo pomagalo ne k stabilizaciji valut in ne k proračunskemu ravnovesju. Niti ne k dvigu našega narodnega gospodarstva, ki ga sami v prihodnjem letu lahko dvignemo za 30 odstotkov. Mi bi pa gospodarstvo radi dvignili za 50 in 100 odstotkov in zato bi radi to posojilo. Če bodo pa pogoji pretežki, si bomo pomagali tudi brez posojila in bomo čakali na ugodnejše pogoje. Časa imamo dosti. Sicer nam pa itak samo Amerika lahko pomaga. To velja zlasti za Francijo, ki je popolnoma pod vplivom Morgana. Zato tudi priznanje od strani Francije za nas v gospodarskem oziru nima nobene pomena. — Prihodnje leto bo zaradi slabe letine sicer neugodno, nato pa boljše, utrdilo se bo vse: sovjetsko gospodarstvo, država, vlada, revolucija. — Kakor vidimo, je Sokolnikov velik optimist.

TA ZNAK

jamči za kakovost in radi tega hitro razprodajo v Vaši trgovini! Ne zamudite izpopolniti Vaše zaloge »ZLATOPROG« mila točno in pravočasno!

Ljubljanska borza.

Dne 30. oktobra 1924.

Blago: Les: Jelovi hlodi, 4 m, od 25 cm prem. naprej, fco nakl. post. (Dol.) bl. 295; smerakovi in jelovi hlodi, 4 m dolž. od 25 cm premera naprej, fco nakl. post. 2 vag. den. 300, bl. 305, zaklj. 300; remeljni 7/7, 8/8, I. in II., fco meja bl. 700; brusni les po lesnih uzancih Ljublj. borze, fco nakl. post. den. 200; testoni od 2.25 m, 25 cm, od 10 do 29 mm, med. 23 cm, fco meja bl. 600; oglje Ia, vilano, fco meja den. 113. — Žito in poljski pridelki: pšenica dom., fco Ljubljana den. 390; pšenica bačka, par. Ljublj., bl. 435; koruza bačka, par. Ljublj., bl. 335; koruza nova, fco Ljubljana, 2 vag. den. 210, bl. 215, zaklj. 215; oves bački, par. Ljubljana, bl. 335; laneno seme, par. Ljubljana den. 680; pšenična moka bačka, št. 0 bas., fco Ljubljana bl. 625, pšenični otrobi, b/n, fco Ljubljana 210. — Stročnice, sadje: Fižol ribničan, orig., fco Ljubljana den. 450; Fižol ribničan, očiščen, b/n, fco Potojina trs. 1 vag. den. 560, bl. 570, zaklj. 570; fižol prepelčar, orig., fco Ljubljana, den. 450; fižol mandalon, orig., fco Ljubljana, den. 395; fižol rujavi, orig., fco Ljubljana, den. 400; orehi, b/n, belo sušeni, brez koščakov, fco nakl. post. den. 700; jabolka za prešanje, fco nakl. post. den. 85.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 61.25, bl. 62.50; loterijska 2% državna renta za vojno škodo den. 108, bl. 111.5; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 210; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 215, bl. 225; Merkantilna banka, Kočevje, den. 125, bl. 127; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, den. 915; Slavenska banka d. d., Zagreb, bl. 84; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana, den. 130, bl. 150; Druž. papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 110, bl. 120; »Split«, anon. družba za cement Portland, Split, den. 1400, bl. 1500; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb, bl. 85; 4% zast. listi Kranjske dež. banke, bl. 17%; 4% kom. zadolž. Kranjske dež. banke, bl. 89.

Tržna poročila.

KOVINSKI TRG V DRUGI POLOVICI OKTOBRA.

Gospodarski zastoj Evrope se pozna povsod, kovinski trg ne dela nobene izjeme. Na kontinentu traja zadnjič omenjena konkurenca še kar naprej. Cene so tako nizke, da se vprašujejo, kakšen bo konec. Od konca leta 1923. do sedaj je padlo železo v palicah od funtov 9/0 na 5/15. Trpi vsa kontinentalna industrija in se čudijo, kako da gre še vse skupaj naprej. Govorijo o bližajoči se katastrofi. Če kljub temu zdržijo, vidimo, s kakšnimi ogromnimi dobički so delali prej. Tekmovali so zlasti Belgijci in Nemci. Železo v palicah 5/15, surova pločevina 6/17, srednja 7/6 do 7/8, fina 8/0, pa tudi 7/18. V Ameriki na primer so Belgijci in Nemci blago bolj poceni ponujali kakor Amerikanci sami.

V Angliji živahno razpravljajo, kakšen bo položaj po volitvah. Sicer je to notranja angleška zadeva, a v današnjih razmerah se vsak političen pojav pozna tudi zunaj. Angleži sami mislijo, da bo po volitvah morda boljše, pa si ne prikrivajo, da ima kontinent na njih kovinski trg velik vpliv. Produkcijo hočejo zmanjšati, zaloge se kupičijo, kupčije ni, eksport zelo slab.

Francози si veliko obetajo od francosko-nemške trgovske pogodbe, pa jih svari, naj se nikar ne prenačijo. Cena koks se še ni znižala, upajo pa, da bo vlada posegla vmes. Trg ni nič boljši. Cena surovega železa je že več tednov ista. Sicer pa cen toliko časa ne marajo znižati, dokler ne bo šel koks nazaj. V eksportu huda tuja konkurenca. V avgustu so več producirali kakor v juliju: 656.000 ton surovega železa in 582.000 ton jekla, julija pa 636.000 in 565.000 ton. Belgijo smo že omenili, položaj slab, cene gredo dol: železo v palicah 510 do 520 belgijskih frankov, surova pločevina 620—630, srednja 650—680, fina 1000—1075. Luksemburški trg je miren, položaj postaja z ozirom na hudo inozemsko konkurenco zlasti za manjša podjetja precej težaven. Cene so približno iste kakor belgijske.

Na Nemškem je položaj še kar naprej

neugoden, od zadnjic se ni nič spremenilo. Eksport spričo nizkih svetovnih cen ne prinaša nobenega dobička in tudi menda naročil ni bogve kaj. Cene so zelo različne; železo v palicah 105—120 zl. mark, surova pločevina 120, srednja 130 do 140, fina 160. Tudi poročila iz Češkoslovaške niso razveseljava. Položaj je neizpremenjen in nič ne kaže, da bo boljši; vsaj zaenkrat ne. Upajo pa, da se bo domači trg poživil, zlasti, da bo poljedelstvo več naročilo. Razmere na denarnem trgu in davčna politika bi se morala spremeniti. Tako pravijo prizadeletni krogi.

Tudi ruski trg trpi vsled slabega položaja na denarnem trgu. Z znižanimi cenami hočejo izsiliti večjo prodajo, a kaj, ko je vse gospodarstvo na slabih nogah.

Tendenco na svetovnem trgu se je pokazala slednjič celo na italijanskem trgu. Dolgo časa mu je prizanašala. Kovinski trg je tudi v Italiji zelo miren. V posameznih panogah je sicer še dosti življenja, toda splošne slike to nič ne spremeni.

Naročajte in razširjajte Trgovski list! Oglasite v Trgovskem listu!

Karol Rexinger

Trst

Via Kandler 7/II. nadst. (Tvrda ustanovljena l. 1888).

Nudi iz prve roke:

Kavo, vsakovrstno posušeno južno sadje, pomaranče, limone, razne garantirano čiste mleto dišave, riž, namizno olje (olive iz Cotton-Amerika) itd. v celih vagonih za takojšnjo dobavo.

Poskusite, hode tega tovarno zadovoljni. Poštena in realna postrežba jamčena. Brzjavi: Rexinger, Tergesteo. (Borsa) Trieste.

AVTO

bencin, pnevmatika olje, masl, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Veletgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga

KAROL HABER
Maribor

Priporoča se:

tovarna perila „TRIGLAV“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8
Nasproti hotela „ŠTRUKELJ“

Stara tovarna nogavic in pletenin
M. FRANZL & SINOVI -- LJUBLJANA, Privoz 10

Lastnik: FELIKS FRANZL

Ustanovljeno
leta 1888

Poštni predal 44
Telefon 425

Varstvena znamka

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl,
kit in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA
KOM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoder-
neje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Volna in trikotaža, galanterija
engros

Gaspari & Faninger - Maribor

„Žitarica“

veletrgovina z moko in dežel-
nimi pridelki

Maribor, Aleksandrova c. 32.

Nakup in izvoz vseh deželnih pridelkov, posebno
fižola, sadja, krompirja i. t. d.

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

R. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje
tako brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila
daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu.
Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in ceslje terjatev.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna
in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami:
emajlirano, pločevinasto in ulite
posodo, porcelanasto, kameni-
nasto in stekleno robo.
Na debelo! Na drobno!

se dobi v vseh
špecerijskih
prodajalnah.

Pisarna: Ljubljana,
Gradišče 13.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
— Ljubljana —
Bohoričeva ulica 24

MANUFAKTURA IN
TEKSTILNO BLAGO
NA DEBELO IN DROBNO

K. WORSCHKE

MARIBOR

GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 10

Mednarodni I. Bonča transporti

LJUBLJANA, BEOGRAD, MARIBOR
Selenburgova 7/II. Obiličev Venac 12. Aleksandrova 44.

Vrši carinsko posredovanje in vse špedicijske posle. Pre-
skrbuje dovoljenja za carine prosti uvoz industrijskega
materijala. Prevzema Transporte za tuzemstvo in za vse
ostale države po fiksnih cenah.

Ker so s 1. novembrom ukinjene železniške carinske
agenture, se kot domače podjetje priporoča gg. trgovcem
in industrijalcem s prošnjo, da se za vse carinske in
špedicijske posle poslužujejo njegovega posredovanja.
Poslovanje strogo strokovno in solidno.

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši živalni stroji v vseh
opremah Gritzer, Adler za
redbinske in obrtne rabe,
istotam igle, olje ter vse po-
samesne dele za vse sisteme.
En gros!

TVRDKA

A. VOLK

LJUBLJANA
Veletrgovina žita in
mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge
vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,
otrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ješprenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridelke.

Telefon št. 449.

Brzjavi: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Telef. št. 233.

Telef. št. 233.

Tvrška

T. Mencinger

špecerijska in delikatesna
trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 43

in

Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinski sir,
salami, ribje konzerve, prekajeno
šunko in meso pripravljeno po
praškem načinu. — Lastna pra-
žarna za kavo z električnim
obratom. — Velika zaloga ru-
dninskih vod.

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo,
negavice, potrebščine za
čevljarje, sedlarje, rimčice,
podloge (belgier), potreb-
ščine za krojače in šivilje,
gumbe, sukanec, vezenišče,
svilo, tehtnice decimalne
in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 19.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 453

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice,
Novo mesto, Ptuj, Rakek,
Slovenjgradec,
Sovenska Bistrica

Ekspoziture:

Logatec,
Prevalje